

WHATSAPP UYGULAMASI HAKKINDA KAMUOYU DUYURUSU

12.01.2021

Bilindiği üzere; 7 Nisan 2016 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun (**Kanun**) 2 nci maddesinde “*Bu Kanun hükümleri, kişisel verileri işlenen gerçek kişiler ile bu verileri tamamen veya kısmen otomatik olan ya da herhangi bir veri kayıt sisteminin parçası olmak kaydıyla otomatik olmayan yollarla işleyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında uygulanır*” hükmü yer almaktadır.

Kişisel verilerin işlenebilmesi için ise, Kanunun 5 inci ve 6 ncı maddelerinde yer alan işleme şartlarından herhangi birinin mevcut olması gerekmektedir. Kanunun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre; “*kanunlarda açıkça öngörülmesi, fiili imkânsızlık nedeniyle rızasını açıklayamayacak durumda bulunan veya rızasına hukuki geçerlilik tanınmayan kişinin kendisinin ya da bir başkasının hayatı veya beden bütünlüğünün korunması için zorunlu olması, bir sözleşmenin kurulması veya ifasıyla doğrudan doğruya ilgili olması kaydıyla, sözleşmenin taraflarına ait kişisel verilerin işlenmesinin gerekli olması, veri sorumlusunun hukuki yükümlülüğünü yerine getirebilmesi için zorunlu olması, ilgili kişinin kendisi tarafından alenileştirilmiş olması, bir hakkın tesisi, kullanılması veya korunması için veri işlemenin zorunlu olması, ilgili kişinin temel hak ve özgürlüklerine zarar vermemek kaydıyla, veri sorumlusunun meşru menfaatleri için veri işlenmesinin zorunlu olması,*” işleme şartlarından herhangi birinin varlığı halinde kişisel veriler işlenebilecektir. Bu şartların bulunmadığı durumlarda ise kişisel veriler ancak ilgili kişinin açık rızası alınmak suretiyle işlenebilecektir.

Kanunun 3 üncü maddesinde açık rıza; “*belirli bir konuya ilişkin, bilgilendirilmeye dayanan ve özgür iradeyle açıklanan rıza*” olarak tanımlanmış olup, buna göre açık rızanın üç unsuru bulunmaktadır:

- Belirli bir konuya ilişkin olması,
- Rızanın bilgilendirmeye dayanması,
- Özgür iradeyle açıklanması.

Söz konusu unsurlar açısından değerlendirildiğinde açık rıza, kişinin sahip olduğu verinin işlenmesine, kendi isteği ile hukuka uygun şekilde onay vermesi anlamını

taşımaktadır. Açık rızanın bir diğer önemi de veri sorumlusuna, gerçekleştireceği kişisel veri işleme faaliyeti konusunda yol göstermesidir. Kişi açık rıza açıklaması ile aslında veri sorumlusuna kendi hukuksal değerine ilişkin verdiği kararı bildirmiş olmaktadır. Açık rıza, ilgili kişinin işlenmesine izin verdiği verinin sınırlarını, kapsamını, gerçekleştirilme biçimini ve süresini de belirlemesini sağlayabilmektedir. Bu anlamda açık rıza, rıza veren kişinin *olumlu irade beyanını* içermelidir.

Kişisel verilerin işlenmesine açık rıza vermek, kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hak olduğundan verilen açık rıza geri alınabilir. Bu bağlamda kişisel verilerin geleceğini belirleme hakkı ilgili kişiye ait olup, kişi dilediği zaman veri sorumlusuna vermiş olduğu açık rızasını geri alabilir. Ancak, geri alma işlemi ileriye yönelik sonuç doğuracağından, açık rızaya dayalı olarak gerçekleştirilen tüm faaliyetler geri alma beyanının veri sorumlusuna ulaştığı andan itibaren veri sorumlusu tarafından durdurulmalıdır. Bir diğer deyişle, geri alma beyanı veri sorumlusuna ulaştığı andan itibaren hüküm doğurur.

Kişisel verilerin işlenmesinde hukuki sebep olarak “açık rıza”nın belirlenmesinin söz konusu olduğu ve verilen hizmetin açık rıza şartına bağlandığı hususlara ilişkin olarak 2 Ağustos 2018 tarihinde Kurum internet sayfasında, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun **(Kurul) 16.02.2018 tarihli ve 2018/19 sayılı Kararının özeti** yayınlanmıştır. Söz konusu Kurul kararında da belirtildiği üzere, öncelikle kişisel verilerin işlenmesi sırasında ilgili kişilerden alınan açık rıza, veri sorumluları tarafından bir hizmetin ifası için ön şart olarak ileri sürülemeyecektir.

Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca kişisel verilerin, hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun, belirli, açık ve meşru amaçlarla ve işlenme amacı ile bağlı, sınırlı ve ölçülü olma ilkelerine uygun olarak işlenmesi, hangi kişisel verilerin işleneceği veya hangi amaçlarla kimlere aktarılacağı hususlarında gerekli bilgilendirmenin yapılmış olması ve her bir işleme/aktarma faaliyetine yönelik seçenek sunulmak suretiyle ayrı ayrı açık rıza alınması gerekmektedir.

Diğer taraftan, Kanunun “*Kişisel verilerin yurt dışına aktarılması*” başlıklı 9 uncu maddesinde; kişisel verilerin, ilgili kişinin açık rızası olmaksızın yurt dışına aktarılamayacağı; ancak anılan hükmün ikinci fıkrası uyarınca Kanunun 5 inci maddesinin ikinci fıkrası ile özel nitelikli kişisel veriler bakımından 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen şartlardan birinin varlığı ve kişisel verinin aktarılacağı yabancı ülkede yeterli korumanın bulunması, yeterli korumanın bulunmaması durumunda Türkiye’deki ve ilgili yabancı ülkedeki veri sorumlularının yeterli bir

korumayı yazılı olarak taahhüt etmeleri ve Kurul izninin bulunması kaydıyla kişisel verilerin ilgili kişinin açık rızası aranmaksızın yurt dışına aktarılabileceği düzenlenmiştir.

WhatsApp Inc. tarafından, WhatsApp uygulamasını kullanmak isteyen kullanıcıların kişisel verilerinin işlenmesine ve yurtdışında bulunan üçüncü taraflara aktarılmasına rıza verilmesini içerecek şekilde kullanım şartlarının güncellendiği, bu kapsamda rıza vermeyen kullanıcıların uygulamayı kullanamayacağına ve hesaplarının silineceğine dair kullanıcılara bilgilendirme iletildiği tespit edilmiştir.

Söz konusu bilgilendirme metninde yönlendirme yapılan Gizlilik Politikasında ise, hangi verilerin hangi amaçlarla işleneceği ifade edilmekle birlikte, işlenen kişisel verilerin WhatsApp Inc. tarafından yurtdışında yerleşik bulunan hizmet aldığı ve hizmet verdiği Facebook grup şirketleri, tedarikçileri, iş ortakları, hizmet sağlayıcıları ve diğer üçüncü taraf veri sorumluları gibi net olarak belirli olmayan taraflara teknik destek, teslimat ve diğer hizmetleri sağlamak, araştırma yapmak, pazarlama ve anket vb. gibi yine belirli olmayan amaçlarla aktarılacağı ifade edilmekte olduğu görülmektedir.

Kişisel verilerin, yurtdışında yerleşik bir veri sorumlusu olan WhatsApp Inc. tarafından işlenmesine ve yurtdışında yerleşik başka veri sorumlularına aktarılmasına ilişkin açık rıza alınması hususunda yapılan ön değerlendirme sonucunda;

- Kullanıcılardan kişisel verilerinin işlenmesine ve yurtdışında yerleşik üçüncü taraflara aktarılmasına yönelik rıza alınması işleminin ayrıştırılmadığı ancak kullanıcıların kişisel verilerinin işlenmesine rıza verirken yurtdışında başka bir veri sorumlusuna aktarılmasına rıza vermeyebileceği dikkate alındığında söz konusu uygulamanın kullanım yaygınlığı da göz önünde bulundurularak bu durumun Kanunda belirlenen açık rızanın unsurlarından “özgür iradeyle açıklanması” açısından bir ihlal oluşturup oluşturmadığı,
- Yurtdışında bulunan başka bir şirkete aktarım yapılmak şartıyla uygulamanın kullanılmasına izin verilmesinin Kanunun 4 üncü maddesinde sayılan ilkelerden “hukuka ve dürüstlük kurallarına uygun olma”, “belirli, açık ve meşru amaçlar için işleme” ve “işlendikleri amaçla bağlantılı, sınırlı ve ölçülü olma” ilkeleri açısından bir ihlale sebebiyet verip vermediği,
- Sunulan hizmetin açık rıza şartına bağlanmış olmasının verilen açık rızayı sakatlayabileceği bu durumun da kişisel verilerin hukuka aykırı işlenmesi

sonucunu doğurabileceği dikkate alındığında Whatsapp Inc. tarafından yapılan güncelleme ile hizmetin rıza şartına bağlanması durumunun ortaya çıkıp çıkmadığı,

- WhatsApp Inc. tarafından yurtdışında yerleşik veri sorumlularına yapılacak aktarım hususunda Kanunun 9 uncu maddesi hükümlerine aykırılık olup olmadığı

hususları açısından, Kişisel Verileri Koruma Kurulunun 12.01.2021 tarihli ve 2021/28 sayılı Kararı ile WhatsApp Inc. hakkında resen inceleme başlatılmasına karar verilmiştir.

Sürece ilişkin olarak **08.02.2021 tarihinde Kurul tarafından yeni bir değerlendirme yapılacaktır.**

Kamuoyuna saygıyla duyurulur. 12.01.2021

Kaynak: KVKK